

■ TEODOR MAZILU

„Daciada“ sau arta de a nu fi spectator

Orgoliul nostru suprem nu este de a fi un spectator care nu pierde nici un meci, nici un „microbist“ fanatic și nici măcar o „mascotă“ indispensabilă victoriei. Cînd, cu ani în urmă, Lucescu m-a rugat: „vino cu noi la Belgrad, cu pălăria ta cu tot, dacă nu vii, pierdem“, m-am simțit și flatat și întristat. A fi mascotă, a fi comentator e un lucru foarte plăcut, dar nu satisfac orgoliul celui care a fost bîntuit la modul concret de patima sportului. Eu, mascotă? — mi-am spus cu naivă trufie. Eu, care am jucat în aceeași echipă cu Voinescu și Nicușor? Eu, mascotă?

E foarte bine să fii un spectator competent, dar e mai bine să practici sportul, chiar fără performanțe mondiale. Decît să admiri un record mondial — dar nici asta nu e un păcat — e mai bine să alergi tu, în fiecare dimineață, cîteva sute de metri anonime și binefăcătoare neomologate.

Mulți spun — și poate că au dreptate — că, dacă ar fi să ia viața de la început, ar trăi-o la fel. În liniile ei morale fundamentale, nici eu nu i-aș aduce modificări, dar în latura mai practică, mai pămîntească, aș supune-o cu hotărîre unor revizuiți; în altă viață, utopică bineînțeles, aș fi fumat mult mai puțin și aș fi jăcut mult mai mult sport. Regret și acum că știu foarte puțin sporturi, puțin înot, puțin ski, puțin basket, fotbal — mă rog, ceva mai binișor. Cam atît. De box, nici pomeneală.

Nivelul atins de mișcarea sportivă a unei țări nu se judecă după numărul recordurilor naționale și europene — deși nici astea nu sînt de lepădat, ar fi un păcat să gîndim așa ceva — ci după numărul celor care se bucură de binefacerile sportului. Și, tocmai în această înțelepciune se află frumusețea morală și practică a „Daciadei“ noastre.

Desigur, e o mare plăcere să asisti la un spectacol sportiv, să tremuri de emoție, să te ridici în picioare, să blamezi arbitrul, dar parcă e o plăcere și mai mare și mai intimă să fii martorul propriului tău spectacol. Finalurile „Daciadei“ ne-au dezvăluit o frumusețe inedită; milioanele de spectatori s-au transformat în milioane de personaje principale, antrenînd toate generațiile — de la țincii care merg șontic-șontic spre „linia de sosire“, pînă la bătrîni, care, în ciuda vîrstei, mai au orgoliul primului loc, în toate sporturile, de la fotbal pînă la aeromodelism. Cu acest prilej binecuvîntat, al „Daciadei“ noastre, s-a dovedit încă o dată cît de mare e nevoia omului de exercițiu fizic, de mișcare, de aer, de soare, de apă, cît de egală — atît pentru bătrîni cît și pentru valoroșii ținci — e nevoia de joacă, de zbenguială. Zbenguiala, joaca, ștregăria, hîrjoana, sînt adevăruri binecuvîntate — indispensabile oricărei ființe care n-a hotărît să se anchilozeze.

„Daciada“ a prilejuit și o serie de inițiative poetice prin îndrăzneala lor, un campionat național, după toate legile regulamentului, de mini-fotbal, de aeromodelism, de ciclism pentru cei trecuți de 70 de ani, de automobilism pentru începători, un campionat de sănuițe și chiar de zmee.

A fost o vreme cînd sportul se judeca numai după performanțe, recordul mondial obținut de un sportiv sau altul echivala cu o „dispensă medicală“ — dacă recordul mondial cu pricina se obținea, noi, ceilalți, nu mai eram obligați să facem sport. Iubim și acuma, și poate cu și mai multă patimă, recordurile mondiale — cu cît mai multe, cu atît mai bine. Dar antrenarea maselor la o activitate sportivă organizată mi se pare un record mondial de un fel cu totul nou, necunoscut pînă acuma, și acest merit aparține „Daciadei“.

Am întrebat odată pe un tînăr :

— Ce sport faci ?

El, tînărul, mi-a răspuns :

— Eu țin cu „Steaua“.

Pentru el, a fi microbist — sigur, în sensul cel bun al cuvîntului — și a practica propriu-zis un sport era unul și același lucru. Această prejudecată reumatică, răufăcătoare, primejdioasă sănătății și supleții, a reușit s-o destrame „Daciada“.

Apriga nevoie de joacă și de bucurie a oamenilor și-a găsit în „Daciada“ cea mai ospitalieră gazdă.